

Šťastná vzpomínka Jana Wericha

„...Šel jsem jednou na letenskou pláň, a tam jakýsi Talian podnikal monstracejtle, neboli, jak se říká česky, veleohňostroj. Znáte to: prská to, bouchá, děsná sláva, kouří to, psištěkají, a pak je najednou ticho. Tenkrát ovšem to nebylo kvůli něčí oslavě, tenkrát to bylo za vstupné. Bylo nás tam přemnoho. Také tam byly dvě dívky, jedna byla menší, jedna byla vysoká. Ta vysoká měla moc hezkou postavu a modré šaty. Já se na ně ještě pamatuji, byly v celku, trochu jako minšukně, ono se to tenkrát nosilo, na prsou byla vyšší kytka, dost jako popart to vypadalo. No, a já jsem se s touhle dívkou seznámil. Šel jsem pak s ní, tu druhou jsme poslali domů, a řekl jsem jí, že jsem řezníkův syn. Že tatínek je řezník a že si doma něžně říkáme ty kotletko moje milá a ty seš můj drahý buček a jak se máš unčička a ona se velice smála a snad tomu věřila, snad tomu nevěřila. Pak jsme se sešli podruhé a teď jsme spolu čtyřicet let sez dáni...“

A žili spolu až do smrti...

Ta dívka pracovala v Osvobozeném divadle jako pokladní, garderobiérka, přepisovačka textů a překladatelka. Jan Werich se s ní oženil v roce 1929. Potom dělala dvojici V+W i ekonomku a byla jejich nejbližší spolupracovnicí. Jan Werich jí ve svých knížkách věnoval řadu krásných vzpomínek. Jmenovala se Zdenička. A pak se můžete ptát, proč má rybářovic dcerka z naší pohádky tak nepohádkové jméno.

Jan Werich

je velká a významná osobnost české kultury minulého století. Hrál ve filmech i v divadelních hrách, řadu z nich sám napsal. Psal také knížky, hlavně pro dospělé, ale i několik pohádek pro děti, texty k písničkám, psal i do novin, překládal.

Byl to moudrý a laskavý člověk. Ti, kdo si na něho pamatují, říkají, že měl nejmenší oči na světě. Přesto se v jeho veliké usměvavé tváři nedaly přehlédnout, protože to byly oči upřímné, moudré a po většinu času veselé.

Narodil se roku 1905 v Praze a v Praze také o tři čtvrtě století později zemřel. Mezitím se však stal známým po celém světě.

Jan Werich a Jiří Voskovec spoluzačali vystupovat v Osvobozeném divadle. Hráli dva klauny v hrách, které společně psali. Vytvořili nový divadelní žánr, kterému říkali „kapesní revue“. Velkou úlohu v něm měly písničky (ty jim skládal jejich třetí velký kamarád, hudebník Jaroslav Ježek) a tak zvané předscény, ve kterých Werich s Voskovcem nehráli naučený text, ale vlastně s sebou volně povídali. Uměli si dělat legraci z toho, co se jim v současném světě nelíbilo – brali si na mušku hlupáky, hamizníky, špatné politiky... Takové legraci se říká satira. Většina jejich písniček a slavných předscén je zaznamenána na starých gramofonových deskách. Natočili i několik satirických filmů, které ještě můžete vidět v televizi. Nejznámější jsou filmy Hej rup! a Svět patří nám.

Když se schylovalo k druhé světové válce, otevřeně protestovali proti fašismu. Jejich odvážná satira pomáhala lidem v těžkých chvílích uvěřit, že dobro má vždycky větší sílu než zlo. V roce 1938 začala válka a Osvobozené divadlo bylo zavřeno z moci úřední – tedy z mocitěch, ze kterých si klauni V+W doposud dělali statečně legraci. V Protektorátu Čechy a Morava, jak se za fašistické okupace náš stát jmenoval, jim za to hrozil trest smrti. A tak se vydali do Ameriky, kde mohli dělat divadlo pro české krajany a mluvit do válečného rozhlasového vysílání, které jejich hlasy a názory doneslo až do Čech.

Po válce se rozdělili. Jiří Voskovec se rozhodl žít v Americe, Jan Werich se vrátil do vlasti. Ale kamarády zůstali až do smrti. Jan Werich hrál dál svého moudrého klauna. V Hudebním divadle v Karlíně, a později v Divadle satiry, které bylo přejmenováno na Divadlo ABC uváděl hry, které s Voskovcem napsali. Hereckým partnerem na jevišti se musel Miroslav Horníček. Jan Werich si zase dělal legraci ze všeho, co bylo doma i ve světě špatné a hloupé, říkal lidem pravdu a v sedmdesátých letech mu to znovu zatrhli z moci úřední.

Potom psal knížky, vzpomínkové, povídkové a jednu pohádkovou. Jmenuje se Fimfárum a právě z ní je naše Královna Koloběžka I., pohádka O rybářovi a jeho ženě, Lakomá Barka, Tři veteráni a další pohádky. Jestli je neznáte, tak si je přečtěte.

Program vydala Divadelní společnost Petra Bezruče, s. r. o.
k I. premiéře sezony 2002-2003.

Textovou část připravila Jana Píthartová.

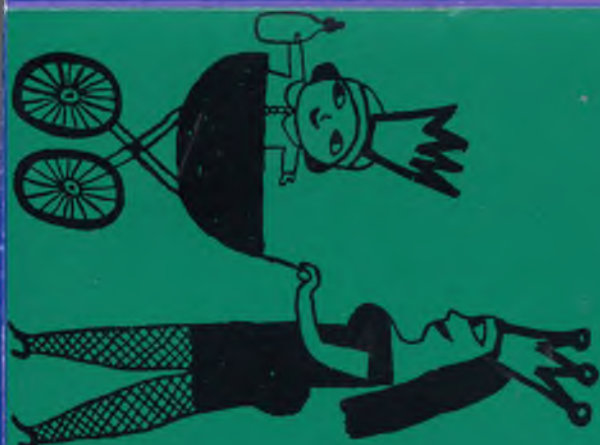
Grafický návrh Marta Roszkopfová • Realizace návrhu Marian Siedlaczek
Výtiskl PROprint, s. r. o., Český Těšín

Divadlo Petra Bezruče provozuje Divadelní společnost Petra Bezruče.

Ředitel: Jiří Krejčí • Umělecký šéf: Janusz Klimsza

Zřizovatelem Divadla Petra Bezruče je Magistrát města Ostravy.

www.bezrucic.cz

Jana Wericha potkalo v životě jedno velké štěstí. Když studoval na gymnáziu v Křemencově ulici, přátelil se se svým spolužákem Jirím Voskovecem a stali se z nich nejlepší kamarádi na celý život. Takové štěstí může potkat každého, tak dávejte pozor, abyste ho nepřehlédli, někdy kolem vás projde velmi nenápadně.

Inspice: Johana Dubová
Náповěda: Tereza Dubová
Světla: Jiří Kos
Zvuk: Michal Čisovský
Rekvizity: Soňa Matějková
Garderoba: Jana Lhotská
Vlásenky: Dana Zajíčková
Šéf výroby: Bedřich Losovský
Jevštní mistr: Jaroslav Vrzal

Práva k provozování díla zaturuje DILIA Praha.
Inscenace vznikla za finančního přispění Ministerstva kultury ČR.

Jan Werich Královna Koloběžka I.

Dramatizace: Karel Texel

Texty písní a režie: Michal Przebinda

Hudba: Norbert Ulichý

Premiéra 6. září 2002 v Divadle Petra Bezruče

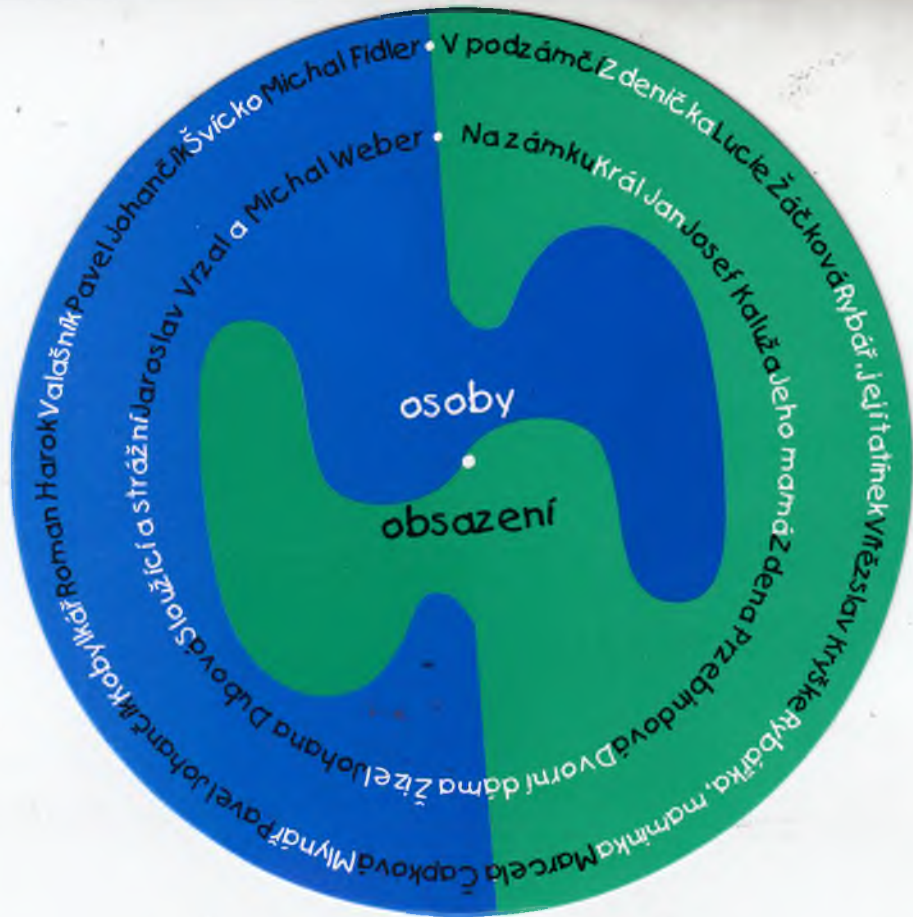
Scéna: Jiří Bha

Kostýmy: Marta Roszkopfová

Pohybová spolupráce: Josef Kotěšovský

Dramaturgie a úprava: Jana Pilhářová

Strašně mě baví vymýšlet nové věci
Docela mě baví když někdo si chce hrát
Vždyť i klasik pravíže je to zdravé přeci
Hrát si se slovy a vesele se smát

Šat ze síťi jednou bude velký módní hit
A můj dárek nedárek každý bude chtít
Neběžím já koloběžím s větrem o závod
A můj copr a jedné straně módou bude mód

Já svštím a obrázky kolem mne letí
Já letím jak umí jen cvoci a děti
Já pádím a vítr mě myje a chladí
Já pádím jak umí je ti co jsou mladí